

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Українсько-Азербайджанський Інститут
соціальних наук і самоврядування ім. Г. А. Алієва

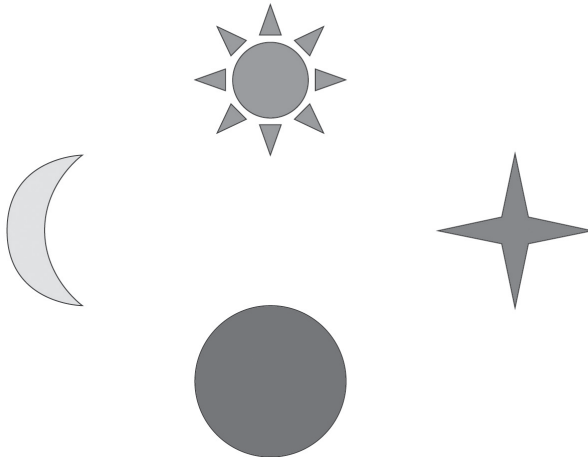
МАУП

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

**Україна в контексті світової цивілізації:
традиції і сучасність**

Випуск 2

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
на базі кафедри українознавства,
м. Київ, МАУП, 29 листопада 2012 р.*

Київ
ДП "Видавничий дім "Персонал"
2013

Редакційна колегія:

Головатий М. Ф. — д-р політ. наук, проф.

Бідзюра І. П. — директор УАІСНС, д-р політ. наук, проф.

Шилов Ю. О. — зав. каф. українознавства, академік МКА, канд. іст. наук, проф.

Соколовська К. М. — канд. іст. наук

Видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”

Актуальні проблеми українознавства: [звед. зб. матер. наук.-практ. конф.]. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2013. — 188 с.

Розкриваються історичні, теоретичні та методологічні аспекти українознавчої дисципліни не тільки як складової духовності українства, а й як феноменального явища світової цивілізації.

Проаналізовано роль і місце науки українознавства у розбудові демократичного суспільства суверенної європейської держави України.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2013

© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2013

С. Й. Татаринов	
Формування історичної самосвідомості у студентів інженерно-педагогічних спеціальностей при вивченні історії та культури України, промисловості Донбасу	144
В. В. Утвенко	
Українсько-Російські взаємовідносини у фінансовій сфері в другій половині XVII ст.	147
Ю. Цесаренко	
Роль соціальних комунікаційних проектів у формуванні міжнародного іміджу України	152
Ю. О. Шилов	
Україна в контексті світової цивілізації.....	155
В. В. Шконда	
Аксіологія сучасного простору держави.....	161
В. В. Шусть	
Міфологія як рання форма психологічних поглядів праукраїнців	168
К. Ягенська	
Глобалізація як основна тенденція розвитку сучасної цивілізації	172
С. В. Яценко	
Духовна культура українців у святковій обрядовості	174
Відомості про авторів	187

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНА ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Актуальні проблеми українознавства, с. 172–173

На сьогодні очевидним є той факт, що глобалізація торкається усіх аспектів соціально-економічного життя практично всіх країн світу і цей процес став об'єктивним і незворотним.

Питання про існування глобальних проблем вперше поставлені в середині 70-х років ХХ ст. провідними міжнародними організаціями (ООН, ОЕСР, Римським клубом), які відзначені як такі, що носять всезагальний, універсальний характер та впливають на всі сфери життя суспільства: економічні, соціальні, політичні, культурні.

Термін “глобалізація” вперше концептуально оформлений у 1981 р. американським соціологом Дж. Макліном (1981 р.), введений у науковий обіг американським економістом Т. Левітом (1983 р.) для характеристики феномену злиття ринків окремих товарів, які виробляються транснаціональними корпораціями [1, 7; 2, 29; 3, 27; 4, 3–16].

Категоріальний апарат теорії глобалізації розроблений американським соціологом Р. Робертсоном, який вніс поняття *globality* до назви своєї статті (1983 р.) і дав визначення терміну *globalization* (1985 р.) [5, 234].

Таким чином, період розквіту концепції глобалізації припадає на першу половину 90-х років минулого століття, коли глобальні трансформації у світі, злиття економічних, технологічних та інформаційних процесів торкнулися всіх країн світу, а глобальна взаємозалежність країн у різноманітних сферах привела до появи наукових досліджень.

Нинішній розвиток людства характеризується широким застосуванням лазерної, комп'ютерної техніки, мікропроцесорів, біотехнології, мембранної та нанотехнології, що свідчить про початок формування нового геополітичного (геоекономічного) порядку [6].

Глобалізація, як провідна тенденція розвитку світового господарства, є феноменом, який характеризується як позитивними, так і негативними наслідками. Прихильники процесів глобалізації наголошують, що вона дає нові можливості для ефективнішого розміщення та вільного доступу до світових мобільних ресурсів. Глобалізація володіє значними резервами підвищення ефективності виробництва завдяки поглибленню поділу праці, збільшенню економіки за рахунок масштабу і зниження

витрат, оптимізації розміщення ресурсів у світовому масштабі і передачі технологій. Негативні сторони глобалізації пов'язані з нерівномірним розподілом зростання світового доходу між різними країнами; економічною, фінансовою та політичною експансією розвинених країн; поглибленням диференціації між країнами за економічним розвитком; тенденціями до зникнення національних особливостей народів та етносів [7, 36].

Для значної частини людства глобалізація несе в собі істотні загрози, зумовлюючи розмежування країн на “цивілізаційний центр” і “периферійну зону”, поглиблюючи їх диференціацію в соціально-економічному розвитку, та економічний і технологічний розрив між багатими і бідними країнами.

Нині концепція глобальних проблем людства є загально визнаною, за її допомогою на міжнародному рівні розглядаються і розв'язуються проблеми існування й розвитку сучасної технологічно-інформаційної цивілізації. Існуючі на сьогодні глобальні проблеми, які охопили всі

сфери діяльності існування й розвитку людини, суспільства і природи в цілому, вимагають комплексного підходу до їх розв'язання.

Література

1. *Глобалізація: взгляд с периферии.* — К.: Агентство гуманит. технол. — 2002. — С. 7.
2. *Стукало Н. В.* Глобалізація та розвиток фінансової системи України // *Фінанси України.* — 2005. — № 5. — С. 29.
3. *Губський Б. В.* Євроатлантична інтеграція України. — К.: Логос, 2003. — С. 27.
4. *Черковець О.* Глобалізація сотрудинчества или конкуренции // *Економист.* — 2002. — № 10. — С. 3–16.
5. *Иноземцев В. Л.* На рубеже эпох. Экономические тенденции и их неэкономические следствия. — М.: ЗАО “Изд. “Экономика”, 2003. — 776 с.
6. *Дергачев В. А.* Геоэкономика (Современная геополитика): Учеб. для вузов. — К.: ВИРА-Р, 2002. — 512 с.
7. *Василенко В. М.* Оцінка впливу глобалізації на економічне зростання країни // *Наук. праці Донецьк. нац. техн. ун-ту.* Серія: Економічна. — 2004. — № 69. — С. 35–42.